

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QO’QON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Qo‘qon davlat universiteti

rektori D.Sh.Xodjaeva

2026-yil 6-mart

**60112700 – MAXSUS PEDAGOGIKA (OLIGOFRENOPEdagogIKA)
TA’LIM YO‘NALISHI BITIRUVCHI KURS TALABALARI UCHUN
FANLARARO YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYA SINOV
DASTURI BA BAHOLASH MEZONI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’limsohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’im yo‘nalishi:	60112700-Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika)

QO’QON- 2026

Ushbu dasturda 60112700 – Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) ta'lim yo'nalishi uchun Oligofrenopedagogika, Oligofrenopsixologiya," "Umumiy pedagogika", "Umumiy psixologiya" fanlari bo'yicha yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibi, baholash mezonlari, savollari va o'quv adabiyotlari hamda elektron ta'lim resurslari ro'yxati keltirilgan.

Tuzuvchilar:	L.Xayitov	Qo'qon davlat universiteti Maxsus pedagogika kafedrasi mudiri, dotsent, p.f.f.d.(PhD),
	M. Maxmudova	Qo'qon davlat universiteti Maxsus pedagogika kafedrasi mudiri, dotsent, p.f.f.d.(PhD),
	O.Bozorov	Nizomiy nomidagi O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti "Logopediya" kafedrasi mudiri p.f.f.d.(PhD)
	Z.Xolmatova	Qo'qon davlat universiteti Pedagogika kafedrasi mudiri, DSc. professor
	D.Soliyeva	Qo'qon davlat universiteti Psixologiya kafedrasi mudiri, psix.f.n, professor.
	B.Abdullayeva	Nizomiy nomidagi O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti "Pedagogika" kafedrasi, pedagogika fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

	M.Kodirov	Nizomiy nomidagi O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti Maxsus pedagogika va inklyuziv ta'lim fakulteti dekan o'rinbosari, PhD., v.b dots
	N.S.Jo'rayev	Qo'qon davlat universiteti Psixologiya kafedrasi professori p.f.n
	N.Erkaboyeva	Qo'qon davlat universiteti Pedagogika va psixologiya fakultet dekani, pedagogika fanlari doktori, professor

Qo'qon davlat universiteti Kengashining 2026-yil 6-mart 7-sonli - qarori bilan tasdiqlangan.

60112700-Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) bitiruvchi talabalari uchun “Oligofrenopsixologiya” fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining dasturi

Oligofrenopsixologiya fani ixtisoslik fani hisoblanadi. Dasturni amalga oshirish o'quv rejasida rejalashtirilgan umumiy pedagogika, psixologiya, oligofreniya klinikasi, nevropatologiya, psixopatologiya, oligofrenopsixologiya, oligofrenopedagogika, surdopedagogika, surdopsixologiya kabi qator fanlardan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlik talab etiladi.

Maktabgacha tarbiya maxsus metodikasi o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

Bolalarda nutq faoliyatining yuzaga kelish xususiyatlari, aqli zaif bolalar nutqining o'ziga xos xususiyatlari haqida, aqli zaif bolalarda tovush madaniyatini tarbiyalash, lug'at ishi uslubiyati, aqli zaif bolalarning nutqini grammatik jihatdan to'g'ri o'stirish, so'zlashuv va gapirib berishga o'rgatish, aqli zaif bolalarni badiiy adabiyot bilan tanishtirish, atrofda predmetlar olami, jonli va jonsiz tabiat, ijtimoiy hayot hodisalari bilan tanishtirish, aqli zaif bolalar hayotida oyinning roli, aqli zaif bolalar oyinining o'ziga xos xususiyatlari, aqli zaif bolalarning oyinini rivojlantirish boyicha ish mazmuni va ularni tashkil etish, aqli zaif bolalarda miqdoriy tasavvurlarini shakllantirish, vaqt haqidagi tushunchasini shakllantirish, geometrik shakllar haqidagi tushunchalarni rivojlantirish, turli yosh guruhlarida tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini tashkil etish usullarni bilishi kerak; mashg'ulotlar davomida aqli zaif bolalarning rivojlanishidagi kamchiliklarni korreksiyalash ko'nikmasiga ega bo'lishi kerak; maxsus muassasalarda nutq o'stirish, tevarak atrof bilan tanishtirish, o'yinga o'rgatish, elementar matematik tasavvurlarni, tasviriy faoliyatni shakllantirish boyicha metodik ishlarini tashkil etish va rejalashtirish malakalariga ega bo'lishi kerak.

60112700 – Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) bitiruvchi talabalari uchun “Oligofrenopsixologiya” fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

1. Oligofrenopsixologiya fanining asosiy vazifasi nima?
2. Oligofrenopsixologiya qaysi fanlar bilan bog'liq?
3. Aqli zaif bolalarning emotsional rivojlanish xususiyatlari qanday?
4. Aqli zaif bolalarda xotira jarayoni qanday rivojlanadi?
5. Oligofreniya tushunchasi qachon ilmiy muomalaga kiritilgan?
6. Aqli zaif bolalarning diqqat xususiyatlari qanday?
7. Diqqatning barqarorligi nimaga bog'liq?
8. Aqli zaif bolalarda irodaviy sifatlar qanday namoyon bo'ladi?
9. Oligofreniya diagnostikasida psixologik tekshiruvning roli qanday?
10. Aqli zaif bolalarda hissiy-irodaviy sohaning o'ziga xosligi nimada?
11. Aqli zaif bolalarda motivatsiya qanday shakllanadi?
12. Aqli zaif bolalarda faoliyatning qaysi turlari ko'proq rivojlangan?
13. Maxsus pedagogikaning asosiy yo'nalishlari qaysilar?
14. Oligofreniya va psixik rivojlanishdan orqada qolish o'rtasidagi farq nimada?
15. Aqli zaif bolalarda o'qish jarayonining qiyinchiliklari nimada?
16. Aqli zaif bolalarda yozish malakasi qanday rivojlanadi?
17. Oligofren bolalar bilan ishlashda individual yondashuv nimani anglatadi?
18. Aqli zaif bolalar uchun o'yin faoliyatining ahamiyati qanday?
19. Aqli zaif bolalarda eshitish xotirasi qanday rivojlanadi?
20. Aqli zaif bolalarda vizual xotira qanday namoyon bo'ladi?

21. Aqli zaif bolalarda abstrakt fikrlash darajasi qanday bo'ladi?
22. Aqli zaif bolalarda umumlashtirish qobiliyati qanday?
23. Aqli zaif bolalarda taqqoslash jarayoni qanday amalga oshadi?
24. Oligofreniya tashxisida klinik tekshiruvning ahamiyati qanday?
25. Aqli zaif bolalar bilan ishlashda pedagogik diagnostika nima uchun kerak?
26. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy moslashuv qanday shakllanadi?
27. Aqli zaif bolalarning maktabga tayyorgarligi qanday baholanadi?
28. Aqli zaif bolalarda nutq rivojlanishini rag'batlantirish usullari qaysilar?
29. Aqli zaif bolalarda so'z boyligini oshirish yo'llari qaysilar?
30. Aqli zaif bolalarda grammatik nutq qanday rivojlanadi?
31. Aqli zaif bolalarda og'zaki nutq qanday xususiyatlarga ega?
32. Aqli zaif bolalarda yozma nutqning rivojlanish bosqichlari qanday?
33. Aqli zaif bolalarda fonetik kamchiliklar nimada namoyon bo'ladi?
34. Aqli zaif bolalarda artikulyatsiya buzilishlari qanday yuzaga keladi?
35. Aqli zaif bolalarda eshitish analizatori qanday rol o'ynaydi?
36. Aqli zaif bolalarda ko'rish analizatori qanday ahamiyatga ega?
37. Oligofren bolalarda sensor rivojlanish qanday kechadi?
38. Sensor tarbiya nima?
39. Aqli zaif bolalarda motorika rivojlanishi qanday bo'ladi?
40. Mayda motorika rivojlanishining ahamiyati nimada?
41. Aqli zaif bolalarda qo'l harakatlari koordinatsiyasi qanday bo'ladi?
42. Aqli zaif bolalarda psixomotor rivojlanish qanday kechadi?
43. Aqli zaif bolalarda o'zini boshqarish qobiliyati qanday?
44. Aqli zaif bolalarda mustaqillik qanday shakllanadi?
45. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy xulq qanday rivojlanadi?
46. Aqli zaif bolalarda emotsional reaksiyalar qanday namoyon bo'ladi?
47. Aqli zaif bolalarda tajovuzkorlik sabablari nimada?
48. Aqli zaif bolalarda passivlik nimaga bog'liq?
49. Aqli zaif bolalarda o'quv faoliyati qanday tashkil etiladi?
50. Aqli zaif bolalar uchun maxsus metodlar qaysilar?
51. Aqli zaif bolalarda didaktik o'yinlarning roli qanday?
52. Aqli zaif bolalarda ko'rgazmali metodlarning ahamiyati nimada?
53. Aqli zaif bolalarda amaliy metodlar qanday qo'llaniladi?
54. Aqli zaif bolalarda mehnat tarbiyasining ahamiyati qanday?
55. Aqli zaif bolalarda kasbga yo'naltirish qanday amalga oshiriladi?
56. Aqli zaif bolalarda hayotiy ko'nikmalar qanday shakllanadi?
57. Aqli zaif bolalarda kundalik faoliyat ko'nikmalari qanday o'rgatiladi?
58. Aqli zaif bolalarda o'ziga xizmat qilish malakasi qanday rivojlanadi?
59. Aqli zaif bolalarda gigiyena ko'nikmalari qanday shakllanadi?
60. Aqli zaif bolalarda axloqiy tarbiya qanday olib boriladi?
61. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy munosabatlar qanday shakllanadi?
62. Aqli zaif bolalarda do'stlik tushunchasi qanday rivojlanadi?
63. Aqli zaif bolalarda jamoada ishlash ko'nikmalari qanday rivojlanadi?
64. Aqli zaif bolalarda pedagogik yordam shakllari qaysilar?
65. Aqli zaif bolalarda psixologik yordam turlari qaysilar?
66. Oligofren bolalar bilan ishlashda ota-onaning roli qanday?
67. Ota-onalar bilan pedagogik maslahat qanday olib boriladi?
68. Oligofren bolalar bilan ishlashda psixologning vazifalari qanday?
69. Oligofren bolalar bilan ishlashda logopedning vazifalari qanday?
70. Oligofren bolalar bilan ishlashda defektologning roli qanday?
71. Oligofren bolalar uchun maxsus maktablarning vazifasi nima?
72. Oligofren bolalar uchun maxsus o'quv dasturlari qanday tuziladi?
73. Oligofren bolalar uchun individual ta'lim rejasi nima?
74. Aqli zaif bolalarda ta'lim jarayonini moslashtirish qanday amalga oshiriladi?
75. Aqli zaif bolalarda nazorat va baholash qanday o'tkaziladi?

76. Aqli zaif bolalarda o‘quv motivatsiyasini oshirish yo‘llari qaysilar?
77. Aqli zaif bolalarda rag‘batlantirish usullari qaysilar?
78. Aqli zaif bolalarda jazolashning pedagogik tamoyillari qanday?
79. Aqli zaif bolalarda muammoli vaziyatlarni hal qilish qanday o‘rgatiladi?
80. Aqli zaif bolalarda mantiqiy fikrlash qanday rivojlantiriladi?
81. Aqli zaif bolalarda muammoli o‘qitish qanday qo‘llaniladi?
82. Aqli zaif bolalarda kreativ fikrlash rivojlanadimi?
83. Aqli zaif bolalarda o‘qitishning bosqichlari qanday?
84. Aqli zaif bolalarda mustaqil ishlar qanday tashkil etiladi?
85. Aqli zaif bolalarda guruhli ishlar qanday olib boriladi?
86. Aqli zaif bolalarda individual mashg‘ulotlarning ahamiyati qanday?
87. Aqli zaif bolalarda ta’lim texnologiyalaridan foydalanish mumkinmi?
88. Aqli zaif bolalarda multimediali ta’lim vositalarining roli qanday?
89. Aqli zaif bolalarda darsni rejalashtirish qanday amalga oshiriladi?
90. Aqli zaif bolalarda dars samaradorligini oshirish yo‘llari qaysilar?
91. Aqli zaif bolalarda o‘qituvchi shaxsining roli qanday?
92. Aqli zaif bolalarda pedagogik takt nima?
93. Aqli zaif bolalarda pedagogik kuzatish qanday olib boriladi?
94. Aqli zaif bolalarda psixologik testlar qanday qo‘llaniladi?
95. Aqli zaif bolalarda pedagogik eksperiment qanday o‘tkaziladi?
96. Aqli zaif bolalarda diagnostika jarayoni qanday bosqichlardan iborat?
97. Aqli zaif bolalarda rivojlantiruvchi ta’lim nima?
98. Aqli zaif bolalarda kompensatsiya jarayoni nima?
99. Aqli zaif bolalarda korreksion ta’limning ahamiyati qanday?
100. Aqli zaif bolalarda reabilitatsiya jarayoni qanday amalga oshiriladi?
101. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy reabilitatsiya nima?
102. Aqli zaif bolalarda pedagogik reabilitatsiya qanday olib boriladi?
103. Aqli zaif bolalarda psixologik reabilitatsiya nima?
104. Aqli zaif bolalarda adaptatsiya jarayoni qanday kechadi?
105. Aqli zaif bolalarda integratsion ta’lim nima?
106. Aqli zaif bolalarda inklyuziv ta’limning ahamiyati qanday?
107. Aqli zaif bolalar uchun maxsus darsliklar qanday bo‘ladi?
108. Aqli zaif bolalar uchun maxsus didaktik materiallar qanday bo‘ladi?
109. Aqli zaif bolalarda psixik rivojlanish dinamikasi qanday?
110. Aqli zaif bolalarda shaxs rivojlanishi qanday kechadi?
111. Aqli zaif bolalarda shaxsiy qiziqishlar qanday shakllanadi?
112. Aqli zaif bolalarda qobiliyatlar rivojlanadimi?
113. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy moslashuv darajasi qanday baholanadi?
114. Aqli zaif bolalarda mustaqil hayotga tayyorgarlik qanday amalga oshiriladi?
115. Aqli zaif bolalarda kasbiy tayyorgarlik qanday tashkil etiladi?
116. Aqli zaif bolalarda jamiyatga moslashish qanday kechadi?
117. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash qanday amalga oshiriladi?
118. Aqli zaif bolalarda pedagogik monitoring nima?
119. Aqli zaif bolalarda rivojlanish prognozi qanday aniqlanadi?
120. Aqli zaif bolalar bilan ishlashda asosiy pedagogik tamoyillar qaysilar?
121. Oligofrenopedagogika fani nimani o‘rganadi?
122. Oligofrenopedagogikaning asosiy maqsadi va vazifalari nimalardan iborat?
123. Oligofrenopedagogika qaysi fanlar bilan uzviy bog‘liq?
124. Oligofreniya tushunchasiga ta’rif bering.
125. Aqliy rivojlanishida nuqsoni bo‘lgan bolalar deganda kimlar tushuniladi?
126. Oligofreniya qanday darajalarga bo‘linadi?
127. Aqliy zaiflikning asosiy sabablarini ayting.
128. Oligofrenopedagogikaning rivojlanish tarixini tushuntiring.
129. Oligofrenopedagogikaning ilmiy tadqiqot metodlari qaysilar?
130. Aqliy nuqsonli bolalarning rivojlanish qonuniyatlari qanday?

131. Aqliy zaif bolalarda bilish jarayonlari qanday rivojlanadi?
132. Oligofrenopedagogika fanining asosiy tushunchalarini sanang.
133. Oligofreniya va demensiya o'rtasidagi farq nimada?
134. Aqliy rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan ishlashda pedagogik yondashuv qanday bo'lishi kerak?
135. Oligofrenopedagogikaning asosiy tamoyillari qaysilar?
136. Aqliy zaif bolalarni o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari qanday?
137. Oligofrenopedagogika fanining shakllanishida qaysi olimlarning hissasi katta?
138. Aqliy zaif bolalar rivojlanishida muhitning roli qanday?
139. Oligofrenopedagogika fanining zamonaviy yo'nalishlari qaysilar?
140. Inklyuziv ta'limda oligofrenopedagogikaning o'rni qanday?
141. Debillik darajasidagi aqliy zaiflikning xususiyatlari qanday?
142. Imbetsillik darajasidagi bolalarning rivojlanish xususiyatlari qanday?
143. Idiotiya darajasidagi aqliy nuqson qanday namoyon bo'ladi?
144. Aqliy zaif bolalarda nutq rivojlanishining o'ziga xosligi nimada?
145. Aqliy zaif bolalarda diqqat jarayoni qanday kechadi?
146. Xotira jarayonida qanday muammolar kuzatiladi?
147. Tafakkur rivojlanishining o'ziga xos tomonlari qanday?
148. Aqliy zaif bolalarda hissiy-irodaviy soha qanday rivojlanadi?
149. Aqliy nuqsonli bolalarning ijtimoiy moslashuvi qanday amalga oshiriladi?
150. Aqliy zaif bolalarda harakat faoliyati qanday bo'ladi?
151. Aqliy rivojlanish nuqsonlari qachon aniqlanadi?
152. Aqliy zaif bolalarni diagnostika qilish usullari qanday?
153. Psixologik-pedagogik tashxis nima?
154. Tibbiy va pedagogik tashxis o'rtasidagi farq nimada?
155. Aqliy zaif bolalarda motivatsiya qanday shakllanadi?
156. Aqliy zaif bolalarning shaxsiy rivojlanish xususiyatlari qanday?
157. Aqliy zaif bolalarda o'yin faoliyati qanday rivojlanadi?
158. Aqliy zaif bolalarda mustaqil faoliyatni shakllantirish qanday amalga oshiriladi?
159. Aqliy zaif bolalarda ijtimoiy xulq-atvor qanday shakllanadi?
160. Aqliy nuqsonli bolalarda psixologik yordamning ahamiyati qanday?
161. Aqliy zaif bolalarni o'qitishning asosiy metodlari qaysilar?
162. Maxsus maktablarda ta'lim jarayoni qanday tashkil etiladi?
163. Oligofren bolalar uchun o'quv dasturlarining xususiyatlari qanday?
164. Ko'rgazmali metodlarning ahamiyati nimada?
165. Amaliy mashg'ulotlarning o'rni qanday?
166. Individual yondashuv nima?
167. Differensial yondashuv nima?
168. Aqliy zaif bolalarda mehnat ta'limining ahamiyati qanday?
169. Aqliy zaif bolalarni kasbga yo'naltirish qanday amalga oshiriladi?
170. Tarbiya jarayonida oilaning roli qanday?
171. Oligofren bolalarda axloqiy tarbiya qanday beriladi?
172. Aqliy zaif bolalarda kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish qanday amalga oshiriladi?
173. O'qitishda o'yin metodlaridan foydalanish qanday?
174. Aqliy zaif bolalarda mustaqil fikrlashni rivojlantirish usullari qanday?
175. Ta'lim jarayonida motivatsiyani oshirish usullari qanday?
176. Maxsus pedagogning vazifalari nimalardan iborat?
177. Aqliy zaif bolalar bilan ishlashda sabr va pedagogik mahoratning o'rni qanday?
178. Maxsus maktab va internatlarning vazifasi nima?
179. Inklyuziv ta'limda maxsus pedagogning roli qanday?
180. Aqliy zaif bolalar bilan korreksion ishlar qanday olib boriladi?
181. Aqliy zaif bolalarni jamiyatga moslashtirish qanday amalga oshiriladi?
182. Reabilitatsiya tushunchasiga ta'rif bering.
183. Aqliy nuqsonli bolalar uchun korreksion pedagogika nima?

184. Aqliy zaif bolalarda kundalik hayot ko'nikmalarini shakllantirish qanday amalga oshiriladi?
185. Maxsus ta'lim muassasalarining turlari qanday?
186. Aqliy zaif bolalarni baholash mezonlari qanday?
187. Aqliy zaif bolalar bilan logopedik ishlarning ahamiyati qanday?
188. Aqliy nuqsonli bolalarda psixologik yordam turlari qanday?
189. Aqliy zaif bolalarni ijtimoiy himoya qilish qanday amalga oshiriladi?
190. Maxsus pedagogik texnologiyalar deganda nimani tushunasiz?
191. Aqliy zaif bolalar bilan guruh ish qanday tashkil etiladi?
192. Individual reabilitatsiya dasturi nima?
193. Aqliy zaif bolalarda o'quv motivatsiyasini shakllantirish usullari qanday?
194. Korreksion rivojlantiruvchi mashg'ulotlar qanday tashkil etiladi?
195. Aqliy nuqsonli bolalarda o'z-o'zini boshqarish ko'nikmasini shakllantirish qanday amalga oshiriladi?
196. Aqliy zaif bolalarni o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar qanday qo'llanadi?
197. Maxsus pedagogning etik qoidalari qanday?
198. Aqliy zaif bolalar bilan ishlashda ota-onalar bilan hamkorlik qanday tashkil etiladi?
199. Aqliy nuqsonli bolalarda ijtimoiy integratsiya qanday amalga oshiriladi?
200. Yordamchi maktab dars jarayoni qanday boladi?

Oligofrenopsixologiya fanidan o'quv adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati

Asosiy darslik va o'quv qo'llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar raqami	Turi	ARMdagi soni
1	Sh.Amirsaidova	Oligofrenopsixologiya	2022y	74.265.7 H69	010360	O'quv qo'llanma	49 ta

Qo'shimcha adabiyotlar

1. D.Nurkeldiyeva "Rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar diagnostikasi" 2012 Toshkent

60112700 – Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) bitiruvchi talabalari uchun "Oligofrenopedagogika" fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining dasturi

Oligofrenopedagogika fanining mazmuni alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar maktablarida dars jarayonlarini tashkil qilish, ularga ta'lim tarbiya berish, sinf va sinfdan tashqari ishlar, aqli zaif bolalarga savod o'rgatish usullari mazmunini aks etadi.

Aqli zaif bolalarda uchraydigan ikkilamchi nuqsonlarni kelib chiqishi va ularni ta'lim olishiga, maktablarda dars mashg'ulotlarini tashkil qilishda olib boriladigan

ishlar mazmuni. Oligofrenopedagogika fanining vazifasi aqli zaif bolalarga ta'lim tarbiya berishning ilk bosqichlarini nazarda tutgan holda ta'limni tashkil etish.

60112700 – Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) bitiruvchi talabalari uchun “Oligofrenopedagogika” fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

201. Oligofrenopedagogika fanining asosiy vazifasi nima?
202. Oligofrenopedagogika qaysi fanlar bilan bog'liq?
203. Aqli zaif bolalarning emotsional rivojlanish xususiyatlari qanday?
204. Aqli zaif bolalarda xotira jarayoni qanday rivojlanadi?
205. Oligofreniya tushunchasi qachon ilmiy muomalaga kiritilgan?
206. Aqli zaif bolalarning diqqat xususiyatlari qanday?
207. Diqqatning barqarorligi nimaga bog'liq?
208. Aqli zaif bolalarda irodaviy sifatlar qanday namoyon bo'ladi?
209. Oligofreniya diagnostikasida psixologik tekshiruvning roli qanday?
210. Aqli zaif bolalarda hissiy-irodaviy sohaning o'ziga xosligi nimada?
211. Aqli zaif bolalarda motivatsiya qanday shakllanadi?
212. Aqli zaif bolalarda faoliyatning qaysi turlari ko'proq rivojlangan?
213. Maxsus pedagogikaning asosiy yo'nalishlari qaysilar?
214. Oligofreniya va psixik rivojlanishdan orqada qolish o'rtasidagi farq nimada?
215. Aqli zaif bolalarda o'qish jarayonining qiyinchiliklari nimada?
216. Aqli zaif bolalarda yozish malakasi qanday rivojlanadi?
217. Oligofren bolalar bilan ishlashda individual yondashuv nimani anglatadi?
218. Aqli zaif bolalar uchun o'yin faoliyatining ahamiyati qanday?
219. Aqli zaif bolalarda eshitish xotirasi qanday rivojlanadi?
220. Aqli zaif bolalarda vizual xotira qanday namoyon bo'ladi?
221. Aqli zaif bolalarda abstrakt fikrlash darajasi qanday bo'ladi?
222. Aqli zaif bolalarda umumlashtirish qobiliyati qanday?
223. Aqli zaif bolalarda taqqoslash jarayoni qanday amalga oshadi?
224. Oligofreniya tashxisida klinik tekshiruvning ahamiyati qanday?
225. Aqli zaif bolalar bilan ishlashda pedagogik diagnostika nima uchun kerak?
226. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy moslashuv qanday shakllanadi?
227. Aqli zaif bolalarning maktabga tayyorgarligi qanday baholanadi?
228. Aqli zaif bolalarda nutq rivojlanishini rag'batlantirish usullari qaysilar?
229. Aqli zaif bolalarda so'z boyligini oshirish yo'llari qaysilar?
230. Aqli zaif bolalarda grammatik nutq qanday rivojlanadi?
231. Aqli zaif bolalarda og'zaki nutq qanday xususiyatlarga ega?
232. Aqli zaif bolalarda yozma nutqning rivojlanish bosqichlari qanday?
233. Aqli zaif bolalarda fonetik kamchiliklar nimada namoyon bo'ladi?
234. Aqli zaif bolalarda artikulyatsiya buzilishlari qanday yuzaga keladi?
235. Aqli zaif bolalarda eshitish analizatori qanday rol o'ynaydi?
236. Aqli zaif bolalarda ko'rish analizatori qanday ahamiyatga ega?
237. Oligofren bolalarda sensor rivojlanish qanday kechadi?
238. Sensor tarbiya nima?
239. Aqli zaif bolalarda motorika rivojlanishi qanday bo'ladi?
240. Mayda motorika rivojlanishining ahamiyati nimada?
241. Aqli zaif bolalarda qo'l harakatlari koordinatsiyasi qanday bo'ladi?
242. Aqli zaif bolalarda psixomotor rivojlanish qanday kechadi?
243. Aqli zaif bolalarda o'zini boshqarish qobiliyati qanday?
244. Aqli zaif bolalarda mustaqillik qanday shakllanadi?
245. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy xulq qanday rivojlanadi?
246. Aqli zaif bolalarda emotsional reaksiyalar qanday namoyon bo'ladi?

247. Aqli zaif bolalarda tajovuzkorlik sabablari nimada?
248. Aqli zaif bolalarda passivlik nimaga bog'liq?
249. Aqli zaif bolalarda o'quv faoliyati qanday tashkil etiladi?
250. Aqli zaif bolalar uchun maxsus metodlar qaysilar?
251. Aqli zaif bolalarda didaktik o'yinlarning roli qanday?
252. Aqli zaif bolalarda ko'rgazmali metodlarning ahamiyati nimada?
253. Aqli zaif bolalarda amaliy metodlar qanday qo'llaniladi?
254. Aqli zaif bolalarda mehnat tarbiyasining ahamiyati qanday?
255. Aqli zaif bolalarda kasbga yo'naltirish qanday amalga oshiriladi?
256. Aqli zaif bolalarda hayotiy ko'nikmalar qanday shakllanadi?
257. Aqli zaif bolalarda kundalik faoliyat ko'nikmalari qanday o'rgatiladi?
258. Aqli zaif bolalarda o'ziga xizmat qilish malakasi qanday rivojlanadi?
259. Aqli zaif bolalarda gigiyena ko'nikmalari qanday shakllanadi?
260. Aqli zaif bolalarda axloqiy tarbiya qanday olib boriladi?
261. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy munosabatlar qanday shakllanadi?
262. Aqli zaif bolalarda do'stlik tushunchasi qanday rivojlanadi?
263. Aqli zaif bolalarda jamoada ishlash ko'nikmalari qanday rivojlanadi?
264. Aqli zaif bolalarda pedagogik yordam shakllari qaysilar?
265. Aqli zaif bolalarda psixologik yordam turlari qaysilar?
266. Oligofren bolalar bilan ishlashda ota-onaning roli qanday?
267. Ota-onalar bilan pedagogik maslahat qanday olib boriladi?
268. Oligofren bolalar bilan ishlashda psixologning vazifalari qanday?
269. Oligofren bolalar bilan ishlashda logopedning vazifalari qanday?
270. Oligofren bolalar bilan ishlashda defektologning roli qanday?
271. Oligofren bolalar uchun maxsus maktablarning vazifasi nima?
272. Oligofren bolalar uchun maxsus o'quv dasturlari qanday tuziladi?
273. Oligofren bolalar uchun individual ta'lim rejasi nima?
274. Aqli zaif bolalarda ta'lim jarayonini moslashtirish qanday amalga oshiriladi?
275. Aqli zaif bolalarda nazorat va baholash qanday o'tkaziladi?
276. Aqli zaif bolalarda o'quv motivatsiyasini oshirish yo'llari qaysilar?
277. Aqli zaif bolalarda rag'batlantirish usullari qaysilar?
278. Aqli zaif bolalarda jazolashning pedagogik tamoyillari qanday?
279. Aqli zaif bolalarda muammoli vaziyatlarni hal qilish qanday o'rgatiladi?
280. Aqli zaif bolalarda mantiqiy fikrlash qanday rivojlantiriladi?
281. Aqli zaif bolalarda muammoli o'qitish qanday qo'llaniladi?
282. Aqli zaif bolalarda kreativ fikrlash rivojlanadimi?
283. Aqli zaif bolalarda o'qitishning bosqichlari qanday?
284. Aqli zaif bolalarda mustaqil ishlar qanday tashkil etiladi?
285. Aqli zaif bolalarda guruhli ishlar qanday olib boriladi?
286. Aqli zaif bolalarda individual mashg'ulotlarning ahamiyati qanday?
287. Aqli zaif bolalarda ta'lim texnologiyalaridan foydalanish mumkinmi?
288. Aqli zaif bolalarda multimediali ta'lim vositalarining roli qanday?
289. Aqli zaif bolalarda darsni rejalashtirish qanday amalga oshiriladi?
290. Aqli zaif bolalarda dars samaradorligini oshirish yo'llari qaysilar?
291. Aqli zaif bolalarda o'qituvchi shaxsining roli qanday?
292. Aqli zaif bolalarda pedagogik takt nima?
293. Aqli zaif bolalarda pedagogik kuzatish qanday olib boriladi?
294. Aqli zaif bolalarda psixologik testlar qanday qo'llaniladi?
295. Aqli zaif bolalarda pedagogik eksperiment qanday o'tkaziladi?
296. Aqli zaif bolalarda diagnostika jarayoni qanday bosqichlardan iborat?
297. Aqli zaif bolalarda rivojlantiruvchi ta'lim nima?
298. Aqli zaif bolalarda kompensatsiya jarayoni nima?
299. Aqli zaif bolalarda korreksion ta'limning ahamiyati qanday?
300. Aqli zaif bolalarda reabilitatsiya jarayoni qanday amalga oshiriladi?
301. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy reabilitatsiya nima?

302. Aqli zaif bolalarda pedagogik rehabilitatsiya qanday olib boriladi?
303. Aqli zaif bolalarda psixologik rehabilitatsiya nima?
304. Aqli zaif bolalarda adaptatsiya jarayoni qanday kechadi?
305. Aqli zaif bolalarda integratsion ta'lim nima?
306. Aqli zaif bolalarda inklyuziv ta'limning ahamiyati qanday?
307. Aqli zaif bolalar uchun maxsus darsliklar qanday bo'ladi?
308. Aqli zaif bolalar uchun maxsus didaktik materiallar qanday bo'ladi?
309. Aqli zaif bolalarda psixik rivojlanish dinamikasi qanday?
310. Aqli zaif bolalarda shaxs rivojlanishi qanday kechadi?
311. Aqli zaif bolalarda shaxsiy qiziqishlar qanday shakllanadi?
312. Aqli zaif bolalarda qobiliyatlar rivojlanadimi?
313. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy moslashuv darajasi qanday baholanadi?
314. Aqli zaif bolalarda mustaqil hayotga tayyorgarlik qanday amalga oshiriladi?
315. Aqli zaif bolalarda kasbiy tayyorgarlik qanday tashkil etiladi?
316. Aqli zaif bolalarda jamiyatga moslashish qanday kechadi?
317. Aqli zaif bolalarda ijtimoiy qo'llab-quvvatlash qanday amalga oshiriladi?
318. Aqli zaif bolalarda pedagogik monitoring nima?
319. Aqli zaif bolalarda rivojlanish prognozi qanday aniqlanadi?
320. Aqli zaif bolalar bilan ishlashda asosiy pedagogik tamoyillar qaysilar?
321. Oligofrenopedagogika fani nimani o'rganadi?
322. Oligofrenopedagogikaning asosiy maqsadi va vazifalari nimalardan iborat?
323. Oligofrenopedagogika qaysi fanlar bilan uzviy bog'liq?
324. Oligofreniya tushunchasiga ta'rif bering.
325. Aqliy rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar deganda kimlar tushuniladi?
326. Oligofreniya qanday darajalarga bo'linadi?
327. Aqliy zaiflikning asosiy sabablarini ayting.
328. Oligofrenopedagogikaning rivojlanish tarixini tushuntiring.
329. Oligofrenopedagogikaning ilmiy tadqiqot metodlari qaysilar?
330. Aqliy nuqsonli bolalarning rivojlanish qonuniyatlari qanday?
331. Aqliy zaif bolalarda bilish jarayonlari qanday rivojlanadi?
332. Oligofrenopedagogika fanining asosiy tushunchalarini sanang.
333. Oligofreniya va demensiya o'rtasidagi farq nimada?
334. Aqliy rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan ishlashda pedagogik yondashuv qanday bo'lishi kerak?
335. Oligofrenopedagogikaning asosiy tamoyillari qaysilar?
336. Aqliy zaif bolalarni o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari qanday?
337. Oligofrenopedagogika fanining shakllanishida qaysi olimlarning hissasi katta?
338. Aqliy zaif bolalar rivojlanishida muhitning roli qanday?
339. Oligofrenopedagogika fanining zamonaviy yo'nalishlari qaysilar?
340. Inklyuziv ta'limda oligofrenopedagogikaning o'rni qanday?
341. Debillik darajasidagi aqliy zaiflikning xususiyatlari qanday?
342. Imbetsillik darajasidagi bolalarning rivojlanish xususiyatlari qanday?
343. Idiotsiya darajasidagi aqliy nuqson qanday namoyon bo'ladi?
344. Aqliy zaif bolalarda nutq rivojlanishining o'ziga xosligi nimada?
345. Aqliy zaif bolalarda diqqat jarayoni qanday kechadi?
346. Xotira jarayonida qanday muammolar kuzatiladi?
347. Tafakkur rivojlanishining o'ziga xos tomonlari qanday?
348. Aqliy zaif bolalarda hissiy-irodaviy soha qanday rivojlanadi?
349. Aqliy nuqsonli bolalarning ijtimoiy moslashuvi qanday amalga oshiriladi?
350. Aqliy zaif bolalarda harakat faoliyati qanday bo'ladi?
351. Aqliy rivojlanish nuqsonlari qachon aniqlanadi?
352. Aqliy zaif bolalarni diagnostika qilish usullari qanday?
353. Psixologik-pedagogik tashxis nima?
354. Tibbiy va pedagogik tashxis o'rtasidagi farq nimada?
355. Aqliy zaif bolalarda motivatsiya qanday shakllanadi?

356. Aqliy zaif bolalarning shaxsiy rivojlanish xususiyatlari qanday?
357. Aqliy zaif bolalarda o‘yin faoliyati qanday rivojlanadi?
358. Aqliy zaif bolalarda mustaqil faoliyatni shakllantirish qanday amalga oshiriladi?
359. Aqliy zaif bolalarda ijtimoiy xulq-atvor qanday shakllanadi?
360. Aqliy nuqsonli bolalarda psixologik yordamning ahamiyati qanday?
361. Aqliy zaif bolalarni o‘qitishning asosiy metodlari qaysilar?
362. Maxsus maktablarda ta’lim jarayoni qanday tashkil etiladi?
363. Oligofren bolalar uchun o‘quv dasturlarining xususiyatlari qanday?
364. Ko‘rgazmali metodlarning ahamiyati nimada?
365. Amaliy mashg‘ulotlarning o‘rni qanday?
366. Individual yondashuv nima?
367. Differensial yondashuv nima?
368. Aqliy zaif bolalarda mehnat ta’limining ahamiyati qanday?
369. Aqliy zaif bolalarni kasbga yo‘naltirish qanday amalga oshiriladi?
370. Tarbiya jarayonida oilaning roli qanday?
371. Oligofren bolalarda axloqiy tarbiya qanday beriladi?
372. Aqliy zaif bolalarda kommunikativ ko‘nikmalarni rivojlantirish qanday amalga oshiriladi?
373. O‘qitishda o‘yin metodlaridan foydalanish qanday?
374. Aqliy zaif bolalarda mustaqil fikrlashni rivojlantirish usullari qanday?
375. Ta’lim jarayonida motivatsiyani oshirish usullari qanday?
376. Maxsus pedagogning vazifalari nimalardan iborat?
377. Aqliy zaif bolalar bilan ishlashda sabr va pedagogik mahoratning o‘rni qanday?
378. Maxsus maktab va internatlarning vazifasi nima?
379. Inklyuziv ta’limda maxsus pedagogning roli qanday?
380. Aqliy zaif bolalar bilan korreksion ishlar qanday olib boriladi?
381. Aqliy zaif bolalarni jamiyatga moslashtirish qanday amalga oshiriladi?
382. Reabilitatsiya tushunchasiga ta’rif bering.
383. Aqliy nuqsonli bolalar uchun korreksion pedagogika nima?
384. Aqliy zaif bolalarda kundalik hayot ko‘nikmalarini shakllantirish qanday amalga oshiriladi?
385. Maxsus ta’lim muassasalarining turlari qanday?
386. Aqliy zaif bolalarni baholash mezonlari qanday?
387. Aqliy zaif bolalar bilan logopedik ishlarning ahamiyati qanday?
388. Aqliy nuqsonli bolalarda psixologik yordam turlari qanday?
389. Aqliy zaif bolalarni ijtimoiy himoya qilish qanday amalga oshiriladi?
390. Maxsus pedagogik texnologiyalar deganda nimani tushunasiz?
391. Aqliy zaif bolalar bilan guruhiy ish qanday tashkil etiladi?
392. Individual reabilitatsiya dasturi nima?
393. Aqliy zaif bolalarda o‘quv motivatsiyasini shakllantirish usullari qanday?
394. Korreksion rivojlantiruvchi mashg‘ulotlar qanday tashkil etiladi?
395. Aqliy nuqsonli bolalarda o‘z-o‘zini boshqarish ko‘nikmasini shakllantirish qanday amalga oshiriladi?
396. Aqliy zaif bolalarni o‘qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar qanday qo‘llanadi?
397. Maxsus pedagogning etik qoidalari qanday?
398. Aqliy zaif bolalar bilan ishlashda ota-onalar bilan hamkorlik qanday tashkil etiladi?
399. Aqliy nuqsonli bolalarda ijtimoiy integratsiya qanday amalga oshiriladi?
400. Oligofrenopedagogika fanining kelajakdagi rivojlanish istiqbollari qanday?

60112700 – Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) fanidan o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati

Asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyot-ning ARMdagi shifri	Adabiyot-ning ARMdagi inventar raqami	Turi	ARMdagi soni
1	M.Po'latova	Maxsus pedagogika	2014y	74.265.7 H69	010360	darslik	5 ta

Qo'shimcha adabiyotlar

2. D.Nurkeldiyeva "Rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar diagnostikasi" 2012 Toshkent

UMUMIY PEDAGOGIKA fanining mazmuni

Fanni bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fanning nazariy-tarixiy asoslari va o'qituvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida belgilangan talablar asosida ta'lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta'lim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani nomoyon eta olishga o'rgatish.

Fanning vazifasi:

- talabalarni milliy va innovatsion pedagogik faoliyatni samarali tashkil etishga o'rgatish;
- o'quv-tarbiya jarayonini samarali boshqarish, o'quv-me'yoriy hujjatlar bilan ishlash hamda ta'lim olganlikni tashxis etish qonuniyat va tamoyillari bilan tanishtirish;
- o'quvchilar bilan olib boriladigan korreksion ish yo'nalishlari hamda rivojlanishida nuqsoni bo'lgan o'quvchilarni o'qitish va rivojlantirish mazmunini o'zlashtirish;
- milliy va jahon pedagogik fikrlari taraqqiyoti bilan tanishtirish hamda pedagogik merosdan samarali foydalanish ko'nikma va malakalarini shakllantirish;
- global doirada ta'lim tizimi rivojlanishining holati, asosiy yo'nalishlari va qonuniyatlarini tahlil etish, milliy va xududiy o'ziga xosliklardagi umumiy ko'rinishlarni ochib berish, xalqaro pedagogik tajribaning ijobiy va salbiy jihatlari, milliy pedagogik madaniyatni boyitish shakl va metodlarini aniqlashtirish;
- talabalarni o'qituvchi faoliyatida kasbiy mahoratni tutgan o'rni, mazmun-mohiyatiga doir nazariy bilimlar hamda pedagogik faoliyatning turli ko'rinishlarida o'qituvchining muomala madaniyati, o'quvchilar bilan aloqa o'rnatish va muloqotga kirisha olish metodikasini to'liq o'zlashtirishga erishish.

Umumiy pedagogika fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

1. Umumiy pedagogika fanining mohiyati, vazifalari va maqsadi.
2. Ta'lim jarayonining tuzilishi.
3. Bolalar jamoasini tashkil etish.
4. Ijtimoiy ongni shakllantirish metodlari.
5. Ta'lim jarayonining tamoyillari.
6. Tarbiya jarayonining umumiy metodlari.

7. Ta'lim jarayonining metodlari.
8. Ta'lim jarayonining maqsadi.
9. Tarbiya jarayonini tashkil etish shakllari.
10. Shaxs shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar.
11. Ta'limni tashxis qilish.
12. Estetik tarbiyaning mohiyati, vazifalari va mazmuni.
13. Tarbiya jarayonida maktab oila va maxalla hamkorligi.
14. Iqtisodiy tarbiyaning mohiyati, vazifalari va mazmuni.
15. Tarbiya jarayoni xususiyatlari.
16. O'quvchilar jamoasini shakllantirish.
17. Bolalarni oilada tarbiyalash.
18. O'z – o'zini tarbiyalash.
19. Dars va uni tashkillashga qo'yilgan talablar.
20. Tarbiya jarayonining vositalari.
21. Korreksion pedagogik
22. O'quv dasturi va rejasi.
23. Sharq mutaffakirlari asarlarida komil inson g'oyasining ifodalanishi.
24. Istisodiy tarbiyaning mazmuni.
25. Darsliklar va ularga qo'yilgan talablar.
26. Aqliy tarbiyaning mazmuni, vazifalari.
27. Ta'lim menejment.
28. Ta'limning og'zaki metodlari.
29. Sinf rahbari va uning faoliyati mazmuni.
30. Tarbiya jarayonining mazmuni.
31. Shaxsni rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.
32. Didaktika-pedagogik ta'lim nazariyasi.
33. Pedagogika fanlari tizimi.
34. Ta'limni tashkil etishning asosiy va yordamchi shakllari.
35. Pedagogikada shaxs masalasi.
36. Hozirgi zamon darsi va unga qo'yilgan talablar.
37. Pedagogika fanining predmeti.
38. Davlat ta'lim standarti (DTS).
39. Bolalarni yosh davrlariga bo'lish muammosi
40. Pedagogika tarixi qanday fan?
41. Pedagogika tarixi fanining asosiy o'rganish manbalari.
42. Ta'lim – tarbiyaga birinchi bo'lib ilmiy ta'rif bergan olim?
43. Pedagogika tarixi fani predmeti.
44. Pedagogika fani rivojlanishiga xissa qo'shgan sharq allomalari.
45. "Fozil odamlar shahri" va "Ruhiiy madaniyat haqida risola" asarlari muallifi kim?
46. Abu Ali ibn Sinoning ta'limiy axloqiy qarashlari.
47. Yusuf Xos Hojibning ta'limiy axloqiy qarashlari.
48. "Qobusnoma" asarida komil inson tarbiyasi.
49. Ahmad Yugnakiy til odobi haqida.
50. Turkiy tilda yaratilgan 1-didaktik asar.
51. Jadidchilik harakati.
52. Amir Temur tuzuklari.
53. Mirzo Ulug'bek mudarisslik faoliyati.

54. "Ma'mun akademiyasi" tashkil etilishi.
55. Farobiy ta'lim-tarbiya haqida.
56. Qadimgi Afina va Spartadagi ta'lim tizimi.
57. A. Jomiyning pedagogik qarashlari
58. Mustaqil O'zbekiston ta'lim tizimi
59. Jahon rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimi
60. Pedagogik faoliyat va uning asosiy xususiyatlari.
61. Ta'lim oluvchilarning majburiyatlari "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
62. "Ta'lim to'grisida"gi qonunning maqsadini aniqlang?
63. Ta'lim sohasidagi asosiy prinsiplar "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
64. Ta'lim olish huquqi "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
65. "Inklyuziv" so'zi qanday ma'noni anglatadi?
66. Rejalashtirish -
67. Estetik tarbiya bu?
68. Quyidagi metodlardan qaysilari ongni shakllantirish metodlariga kiradi: 1) hikoya; 2) pedagogik talab; 3) etik suhbat; 4) mashq; 5) tushuntirish
69. Mashq, o'rgatish, tarbiyaviy vaziyat tarbiyaning qaysi metodlariga kiradi?
70. Quyidagilardan qaysi biri yuqori darajada uyushgan jamoa hisoblanadi
71. Demonstratsiya – bu:
72. Aniq maqsad hamda ijtimoiy-tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o'stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyo-qarashini tarkib toptirish jarayoni bu.....
73. Estetika so'zining ma'nosi nima
74. Estetik tarbiyaning asosiy vositalarini aniqlang.
75. Shaxsning tabiat, jamiyat va sana'dagi maqsad tarzida idrok etadigan, takomillashgan go'zallik borasidagi bahosining aks etishi nima deb ataladi
76. - ishlab chiqarishdan ajralmagan holda doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash va himoya qilish maqsadida mutaxassislikni chuqur o'rganish va ular tomonidan ilmiy izlanishlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) yoki fan doktori (DSc) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun OTM va ITMlarda tashkil etiladigan oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar bo'yicha oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim shakli
77. Estetik axborotlar oqimi, estetik va axloqiy normalar yig'indisi orqali shakllanadigan va shaxsning buyum, hodisalarga estetik baho berishida yaqqol namoyon bo'ladigan hodisa nima deb ataladi
78. O'qitish metodlarining tasnifini ishlab chiqqan olim kim?
79. Pedagogikaning qaysi sohasi shaxsi va faoliyatida nuqsoni bor bolalarni o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ullanadi?
80. Idrok etish, o'rganish, mashq qilish va muayyan tajriba asosida xulq-atvor hamda faoliyat ko'nikma, malakalarining mustahkamlanib, mavjud bilimlarning takomillashib, boyib borish jarayoni
81. Ongli xatti-harakatning avtomatlashtirilgan tarkibiy qismi;
82. Pedagogikaning fanining obekti – bu...
83. Neyropedagogika bu -
84. Pedagogik antropologiya -
85. Qaysi so'z metod tushunchasining mohiyatini ochib beradi

86. Metod va usul tushunchalari bir narsami
87. (illyustratsiya) metodi ko'rsatilgan qatorni belgilang.
88. Ta'limning ko'rgazmali metodlarini ko'rsating.
89. .... yangi bilimlarni o'zlashtirish uchun o'qituvchi va o'quvchilar tomonidan foydalaniladigan obyekt.
90. Ta'lim mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlarni belgilang.
91. .... ma'lum bir fanning mazmunini dastur asosida didaktik talablarga rioya qilgan xolda bayon etuvchi o'quv kitobidir
92. "Dunyodan – bolaga, boladan – dunyoga" kitobining muallifi kim?
93. Hamma narsa uzluksiz ketmaketlikda olib borilishi kerak, bugungi aytganlaringiz kechagisini mustahkamlashi va ertangi aytganingizga yo'l ochib berishi kerak deb ta'kidlagan olim?
94. Bilimni ma'lum bir tizimda va uzluksiz ravishda berib boorish-bu?
95. Shaxsning muayyan faoliyatni tashkil eta olish qobiliyati-bu...?
96. "Moddiy va ma'naviy hayotni uyg'un rivojlantirishimiz kerak. Maktab bu borada asosiy bo'g'in bo'lishi lozim. Maktab ta'limini rivojlantirish biz uchun buyuk umummilliy maqsadga, umumxalq harakatiga aylanishi zarur" bu fikrlar kinga tegishli.
97. 2019- yil 23-avgustdagi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoyev boshchiligida bo'lib o'tgan videoselektorda maktablarda qaysi fan o'qitilishi ma'lum qilindi.
98. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli Farmon nima to'g'risida edi.
99. Ijtimoiy tarbiyaning umumiy qonuniyatlari, muayyan jamiyatda yagona ijtimoiy maqsadga muvofiq yosh avlodni tarbiyalash hamda unga ta'lim berishning mohiyati va muammolarini o'rganadigan fan qaysi?
100. Ta'lim mazmuni deganda.....
101. Shaxsga to'g'ri ta'rif berilgan qatorni toping?
102. Muayyan, aniq maqsad hamda ijtimoiy- tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o'stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyoqarashini tarkib toptirish jarayoni-bu...?
103. O'quvchilarni nazariy bilim, ko'nikma va malakalar bilan qurollantirish, ularning bilish qobiliyatlarini o'stirish va dunyoqarashlarini shakllantirishga yo'naltirilgan jarayon- bu...?
104. Shaxsning ongida tushunchalar, sxemalar, ma'lum obrazlar ko'rinishida aks etuvchi borliq haqidagi tizimlashtirilgan ilmiy ma'lumotlar majmui-bu...?
105. Ko'nikma -...?
106. Malaka-...?
107. Ta'lim- tarbiya natijasida o'zlashtirilgan va tizimlashtirilgan bilim, hosil qilingan ko'nikma va malakalar hamda tarkib topgan dunyoqarash majmui-bu...?
108. Rivojlanish – bu..?
109. Maktab yoshidagi bolalarni tarbiyalash va ularga ta'lim tarbiya berish masalalarini o'rganuvchi fan qaysi?
110. Ko'rish qobiliyati buzilgan bolalarni rivojlantirish, o'qitish va tarbiyalash masalarini o'rganuvchi soha bu..?
111. Ijtimoiy munosabatlar jarayonida pedagogik g'oyalarning tutgan o'rni, shaxsni kasbiy va ijtimoiy faoliyatga yo'naltirish muommolarini o'rganuvchi fan?

- 112.....- ta'lim muassasalarining o'quv-tarbiya ishlari jarayonini o'rganish asosida tadqiq etilayotgan muommo holat aniqlanadi, tajriba- avvali va yakunida qolga kiritilgan ko'rsatkichlar o'rtasidagi farq to'g'risidagi ma'lumotga ega bo'linadi.
113. Anketa so'zining lug'aviy ma'nosi?
114. Fan olimpiadalari, turli mavzulardagi tanlovlar, maktab ko'rgazmalari, festivallar, musobaqalar qaysi metodning shakllari hisoblanadi.
115. Eksperiment so'zining lug'aviy ma'nosi to'g'ri ko'rsatilgan qatorni toping?
116. Bixeviorizm ta'limotining asoschisi kim?
117. Inson ko'rib turgan, uning mavjudligini, shakllanishini ta'minlaydigan moddiy va ma'naviy shart-sharoitlarning majmuasi-...?
118. Yosh xususiyatlari deb ...?
119. Bolaning jismoniy va psixik kamoloti qaysi davrlarni o'z ichiga oladi?
120. Qaysi yosh davrida o'yin faoliyatini o'rnini o'qish egallaydi?
121. Katta maktab yoshidagi o'quvchilarning yosh ko'rsatkichlari to'g'ri ko'rsatilgan qatorni aniqlang?
122. Pedagogik jarayonda ishtirok etadigan tizim tarkibiy qismlari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
123. Pedagogik jarayon qonuniyatlari-...?
124. Ta'lim nazariyasi – bu?
125. Didakrikaning asosiy vazifasi nima?
126. Didaktikaning asosiy kategoriyalari qaysilar?
127. Ta'lim vositalari-bu...?
- 128.....-bilim, ko'nikma va malakalarni egallab olishning murakkab jarayoni bo'lib, o'quvchilar intellektual, irodaviy va jismoniy kuch-g'ayratini talab etadi hamda ularning rivojlanishini rag'batlantiradi.
129. Ta'limning mazmunli tamoyillari qaysi qatorda to'g'ri keltirilgan?
130. Jamiyatning shaxsni ma'naviy rivojlanishi darajasiga qo'yilgan talablar, jamiyatning ijtimoiy tajriba va madaniyatini aks ettirgan ijtimoiy buyurtmasi modeli.. bu?
131. Sinflar bo'yicha o'rganilishi lozim bo'lgan o'quv fanlari va shu fanlar uchun ajratilgan o'quv soatlari nimada ko'rsatiladi?
- 132.O'quv fan dasturi ..... asoslanadi?
- 133.Ta'limning binar metodlari muallifi kim?
- 134.Ta'limning bilimlarni o'g'zaki bayon qilish metodlari qaysilar?
- 135.Ta'lim vositalari faoliyat obyektlari bo'yicha necha turga bo'linadi?
- 136.Bundan 350 yil avval vujufga kelgan ta'limni tashkil etish shakli bu?
- 137.Har bir darsning maqsadini aniq belgilash darsga qo'yiladigan talablarning qaysi biriga kiradi?
- 138.Talabalarning bilim,ko'nikma, malaka va axloqiy sifatlarni o'zlashtirish yo'lidagi o'zaro harakatini tashkil etishga asoslanuvchi ta'lim shakli qaysi?
- 139.Tashxis-bu
- 140.O'quvchilar tomonidan mazkur fanning muayyan bob yoki bo'limlarining o'zlashtirilganini tekshirish –bu .....?
- 141.....-aniq maqsad asosida, muayyan holat darajasini sifat va miqdoriy ko'rsatkichlarda belgilashga imkon beruvchi sinov vositasi.
142. Jamoa so'zining lug'aviy ma'nosi nima?
- 143.Jamoaning shakllanish bosqichi nechchi bosqichda kechadi.

144. Tarbiyalanuvchilarning xatti-harakati va faoliyatiga salbiy ta'sir kjo'rsatish bilan bog'liq usul bu-...?
145. Ta'lim oluvchining intellekti, bilish imkoniyatlarini, iqtidor va qobiliyatlarini rivojlantirishga yonaltirilgan tarbiya –bu...?
146. "Tabiatni muhofaza qilish to'g'risi"dagi qonun qachon qabul qilingan?
147. Atoqli pedagog V.A.Suxomlinskiy qaysi asarida "Men bolalar Alifbe" ni ochib, birinchi so'zini hijjalab o'qishlariga qadar avval dunyodagi eng ajoyib kitob – tabiat kitobini mutolaa etishlarini istardim" deb ta'kidlagan
148. Korreksiya so'zining ma'nosi nima?
149. Defektologiya fani qachondan boshlab mustaqil fan sifatida o'rganilib kelinmoqda?
150. Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan shug'ullanadigan pedagogika sohasi qaysi?
151. Og'ir nutq nuqsonlarini o'rganish oldini olish, bartaraf etish yo'llari, usullarini o'rganadigan fan.
152. Ko'rish qobiliyati zaif bolalar sezgi organlariga tayangan holda barmoqlari bilan qaysi shriftdan foydalanishadi?
153. Tarbiya bu...
154. Qaysi olim fikricha, pedagogik nazariya pedagogik borliqni ayrim tomonlarini izohlovchi, tushuntiruvchi, tashxislovchi vazifalarni bajaradi.
155. Pedagogikani fan sifatida maqsadi qanday ?
156. Pedagogikaning umumnazariy funksiyalari necha xil darajada amalga oshiriladi va ular qaysilar ?
157. Pedagogik tadqiqot metodlari necha turga bo'linadi va ular qaysilar ?
158. Kimning fikricha, shaxs ijtimoiy-tarixiy va insonni ontogenetik rivojlanish mahsuli hisoblanadi.
159. Shaxsni shakllanishiga ta'sir etuvchi omillarga qaysilar kiradi ?
160. Quyidagi qaysi olim «rivojlanish irsiyat, muhit, tarbiyaning o'zaro uyg'unligi ta'sirida aniqlanadi» deb ta'kidlaydi.
161. Ta'lim jarayonini tashkil etishning eng tarixiy qadimiy shakli bu.....
162. Bilimlarni og'zaki bayon qila turib rasmlar, chizmalar, jadvalga o'quvchi diqqatini tortish qaysi metod uchun xos?
163. Didaktikaning asosiy kategoriyalari bu...
164. Ta'lim mazmunini shakllanishini asosiy nazariyalari nechinchi asrda paydo bo'lgan?
165. Standart qaysi so'zdan olingan va uning ma'nosi ?
166. DTS nima ?
167. Qaysi pedagog olimlar inson rivojlanishida irsiyatni rolini inkor etib, yangi tug'ilgan bolani —«toza doska»ga qiyoslaydilar?
168. Sinf-dars tizimining belgilariga nimalar kiradi?
169. "Ta'lim deganda biz o'qituvchilarni o'quvchilar bilan bilimlarini mustahkamlash va o'zgartirishga asoslangan tizimli va rejali ishlarini tushunamiz" quyidagi fikrlar kimga tegishli?
170. ...-pedagogik borliqdagi pedagogik tizim ichida kechadigan ta'lim, tarbiya, rivojlanish jarayonlarini maqsadini, mazmunini, metod va vositalarini hamda shaklini o'rganuvchi fandır.
171. Konsepsiya nima?

172. Didaktika so'zi qaysi tildan olingan va qanday ma'noni anglatadi?
173. Ta'lim nazariyasining obyekti bu...
174. Natural obyektlarga nimalar kiradi?
175. Ya. A. Komenskiy «Didaktikaning oltin qoidasida» ... prinsipiga amal qilish yo'llarini shakllantirdi.
- 176.... metodini qo'llashda jismoniy jazoni qo'llash, o'quvchilarni urish, kaltaklash, qo'rqitish, g'azablantirish, jismonan va ruhan azoblash, tahqirlash, sha'nini yerga urish kabilar taqiqlanadi.
177. Jamoa hayotining birinchi bosqichi uchun xarakterli hodisa nima?
178. Didaktika ta'lim nazariyasi atamasi sifatida dastlab nechanchi asrda paydo bo'ldi?
179. Ta'lim muassasalarida mehnat tarbiyasini tashkil etishda mehnatning qanday turlaridan foydalaniladi?
- 180.... o'quvchilar ongi, hayoti, turmush tarziga muayyan jamiyat tomonidan tan olingan va rioya qilinishi zarur bo'lgan tartib, odob, o'zaro munosabat, muloqot va xulq-atvor qoidalari, mezonlarni singdirish jarayoni.
181. Pedagogik jarayon komponentlarini nimalar tashkil qiladi?
- 182....— o'quvchilarni rivojlanishini ta'minlovchi ta'lim turi hisoblanib, bunda asosiy e'tibor nazariy bilimlarga qaratilgan holda, ta'lim tez va yuqori darajada qurilib, o'quvchilarni o'qitishda materialni ongli anglashni, maqsadga yo'nalganlikni, samaradorlikni, tizimlilikni ta'minlaydi.
- 183....ta'lim muassasasi jamoasining yuqori boshqaruv organi hisoblanadi.
184. Rivojlanshida turli nuqson (kamchilik)lar bo'lgan o'quvchilarni korreksion o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ulanadigan soha
185. Bilimlarni tekshirish va baholash qanday vazifalarni bajaradi?
- 186....— bu qonunga asoslangan tarbiyaga bo'lgan asosiy talab, pedagog harakatlarini aniqlovchi bosh g'oya hisoblanadi.
187. Sinf-dars tizimi bizning maktablarimizga qachon kirib keldi?
188. Sinf-dars tizimining kamchiliklari berilgan qatorni belgilang?
189. Ta'limni tashkil etish shakllari berilgan qatorni toping?
190. Dars, ma'ruza, seminar, konferensiya, amaliy laboratoriya mashg'uloti, fakultativ mashg'ulotlar, ekskursiya, ishlab chiqarish amaliyoti, mustaqil uy ishi, maslahatlar, to'garak mashg'ulotlari, kurs loyihalari, malakaviy loyihalar-bu..
- 191....-bu o'qituvchilar va o'quvchilar hamkorligida bilim, ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, o'quvchilarni aqliy imkoniyatlarini rivojlantirish maqsadida maxsus tashkil etilgan jarayondir.
192. Pragmatizm nazariyasi asoschisi kim?
- 193... ..mutaxassisning maxsus tayyorlangan faoliyati bo'lib, tarbiyachining kasbiy ongi va ijtimoiy buyurtmadan kelib chiqadigan maqsad va vazifalardan aniqlanadi.
194. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning «Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida» gi qarori qachon qabul qilingan?
195. Qaysi me'yoriy hujjat o'quv predmetlar bo'yicha beriladigan ta'lim mazmunini o'quvchiga yetkazish uchun ajratilgan o'quv soatlarining minimum hajmidagi miqdorini belgilaydi?
196. Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida tarbiyaga ta'rif berilgan?
197. Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'limga ta'rif berilgan?

198. Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'lim kampusiga ta'rif berilgan?

199. Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'lim tizimiga ta'rif berilgan?

200. Davlat ta'lim standartlari va davlat ta'lim talablari Ta'lim to'g'risidagi qonunning nechinchi moddasida keltirilgan?

“Umumiy pedagogika” fanidan o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati

Asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyot-ning ARMdagi shifri	Adabiyot-ning ARMdagi inventar paqami	Turi	ARMdagi soni
1	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika tarixi)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2022	24. 1AA73 P 21	U-5379	100ta
2	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika nazariya)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1SA73 A 98	U-5430	50 ta
3	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Sodiqov H.M, Primov Sh.Q, Zarmasov Sh.R	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika mahorat)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1BA73 A 98	U-5430	50 ta
4	Azizxodjaeva N.N.. – T.:	Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat.	Darslik	“Fan va texnologiyalar” nashriyoti, 2006.	24. 1YA76 T91	U-4780	100 ta
5	Hoshimov K., Nishonova S., Inomova M. Hasanov R.	Pedagogika tarixi.	Darslik	O‘qituvchi, 1996.	24. 1YA76 T88	U-5880	100 ta
6	Yo‘ldashev O‘tkir Jumaqo‘ziyevich, Abdurashidov Adham Abdulhamidovich	“Umumiy pedagogika”	Darslik	Farg'ona nashriyoti, 2021-yil	24. 1YA73 P 26	U-5779	100ta
7	O‘. J.Yo‘ldoshev A.Abdurashidov,	Umumiy pedagogika	Darslik	Fan vatexnologiya» nashriyoti 2017	24. 1YA73 P 21	U-5679	100ta
8	M.X.Toxtaxodjayeva	Pedagogik mahorat	Darslik	Toshkent: 2014 y.	24. 1YA73 A 98	U-5930	10 ta
9	M.Xushnazarova	Umumiy pedagogika(P	O‘quv qo‘llanma	Qo‘qon: “Farg‘ona”. 2021 y.	24. 1YA73 T 71	U-4780	100 ta

		edagogika tarixi)					
10	B.Xodjayev	Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti	Darslik	Toshkent: "Sano-standart", 2017 y.	24.1YA73 Q 53	U-5430	10 ta

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ma'naviyat yulduzlari (Markaziy Osiyolik mashhur siymolar, allomalar, adiblar). - T.: A.Qodiriy nomidagi Xalq merosi nashriyoti, 1999.
2. Ismoilova Z. Pedagogikadan amaliy masbg'ulotlar. - T.: Fan, 2001.
3. Piskunov A.I., Istoriya pedagogiki i obrazovaniya. M.: TS «Sfera», 2001.
4. Bolalarni tarbiyalash va sog'lomlashtirish ishlarida pedagogik texnologiya.- Toshkent. 2002.
5. Pedagogikadan amaliy mashqlar va masalalar /O'quv qo'lanma. O'. Asqarova.- Toshkent, Istiqlol, 2005.
6. Xasanboev J, To'raqulov X., Xaydarov M., Isanboeva O. Pedagogika fanidan izohli lug'at. - T.: Fan vatexnologiya. 2008.
7. Djuraev R.X. va boshq. Pedagogik atamalar lug_ati. -Toshkent, Fan, 2008.
8. Boshqalardan farqli bola: parvarishlash va rivojlantirish. Shubina A.B.Toshkent. 2009.
9. Niyozov G_., Axmedova M. Pedagogika tarixidan seminar mashg'ulotlari. -T.: NOSHIR, 2011.
10. Kaldibekova A.S. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyotidan laboratoriya mashg'ulotlari. - T.: —Fan va texnologiya" nashriyoti, 2013.
11. Pedagogik entsiklopediyal va II jild. — O'zbekiston milliy entsiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti. -Toshkent, 2012.
12. Nogiron bolalarni tarbiyalashda oila va maxsus muassasa hamkorligini ta'minlashning ilmiy-pedagogik asoslari. L.Sh.Nurmuhammedova.- Toshkent.2014.
13. Maxsus pedagogika. Toshkent.: —Fan va texnologiyalar|| 2014.
14. Xalq pedagogikasi. O'quv qo'llanma. M.Mutalipova. -Toshkent, 2015.

Elektron ta'lim resurslari.

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.edu.uz
4. www.ziyo.edu.uz.
5. www.gov.uz
6. www.zivonet.uz
7. www.istedod.uz

Umumiy psixologiya faning mazmuni

Umumiy psixologiya: umumiy psixologiyaning obyekti, vazifalari. Psixologiya tabiiy va ijtimoiy fan sifatida. Psixika haqida tushuncha, psixikaning oriyentirovka qiluvchanlik va boshqaruvchanlik vazifasi. Bosh miya va psixika. Psixika va ong. Psixologiya va falsafa. Sharq mutafakkirlarining psixologik qarashlari. Psixika va

ongni tahlil qilish prinsiplari. Hozirgi zamon psixologiyasining tuzilmasi va uning prinsiplari. Psixologiyaning sohalari. Psixologiyaning metodlari va uning tahlili. Faoliyatni psixologik tahlili. Motivlar va faoliyat. Psixikaning taraqqiyoti. Motivatsiya va emotsiya psixologiyasi. Iroda psixologiyasi. Shaxs psixologiyasi. Shaxs, individ, individuallik tushunchalari. Frustratsiya va shaxsning istiqbol rejalarini. Konformizm. Dunyoqarash va e'tiqod. Muloqot psixologiyasi va nutq. Diqqat va uning turlari. Sezgi va idrok. Xotira va xayol. Tafakkur. Muammoli vaziyat va uni hal qilish. Temperament, uning o'ziga xos xususiyatlari.

“ Umumiy psixologiya” fanidan davlat attestatsiyasi test sinovining asosiy savollari:

1. Psixologiya fani nimani o'rganadi?
guruhga ajratgan olim qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
3. Psixologiya fan sohalari ko'rsatilgan qatorni toping?
4. Qachon psixologiya fani falsafa fanidan mustaqil fan bo'lib ajralib chiqdi?
5. Bilish jarayonlari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
6. "Dualizm" oqimining asoschisi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
7. Dualizm talimotining mohiyati nimadan iborat?
8. Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon uchqundan iboratligini ilgari surgan olim?
9. Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon atomdan iboratligini ilgari surgan olimni belgilang.
- 10.«Jon qismlarga bo'linmaydi lekin u faoliyatning oziqlanishi, his etishi va harakatga kelishi, aql idrok kabi turlarga oid qobiliyatlarni namoyon qiladi» mazkur fikr kim tomonidan ilgari surilgan?
- 11..Psixikaning eng yuksak darajasi bo'lib u, faqat insongagina xosdir?
12. Bu shunday psixik jarayonlar holatlar yig'indisiki, unda inson o'z xatti-xarakatlariga javob bermaydi, anglamaydi?
- 13.Ong nima?
- 15.Psixika nima?
- 16.Organizmning tashqi va ichki tasurotlariga markaziy nerv tizimi orqali beradigan javob reaksiyasi..... deb ataladi?
- 17.Refleks nima?
- 18.Instinkt bu - ...?
- 19.Tropizm bu -?
- 20.Ong va faoliyat bir-biriga qarama-qarshi ham aynan bir narsa emas ular bir butunlikni tashkil etadi?
- 21.Dastlabki psixologik tadqiqotlar laboratoriyasi qachon kim tomonidan ochildi?
- 22.Ilkinchi bora test tushunchasi kim tomonidan ishlatilgan?
- 23.Muloqot – bu...?
- 24.Monologik nutq nima?
- 25.So'z belgilari tizimi bo'lib, u muloqot jarayonida psixik faoliyat mahsuli bo'lib yuzaga keladi?
- 26.Pedagog va o'quvchilarning o'zaro ta'sir etish usullari yig'indisi.....?
- 27.Faoliyat nima?
- 28.Ko'nikma bu...?

29. Qaysi olim tomonidan "oliy nerv faoliyati" tushunchasini faoliyat tushunchasiga nisbatan qo'llangan?
30. Tashqi real ishdan ichki ideal ishga o'tish jarayoni bu.....?
31. Shaxs tushunchasiga to'g'ri ta'rif berilgan qatorni toping?
32. Xozirgi zamon psixologiyasida shaxs faolligi manbai – bu?
33. Avval.... ongli bajarib, keyinchalik avtomatlashgan xatti-harakatlarga ..... aytiladi?
34. Motiv bu-...?
35. Emotsiya bu -...?
36. Iroda ta'rifini aniqlang.
37. Iroda sifatlarini aniqlang.
38. Individuallik bu...?
39. Diqqatning ta'rifi qaysi javobda to'g'ri berilgan?
40. Diqqat turlari faolligiga ko'ra –?
41. Diqqat xususiyatlari – bu...?
42. Sezgi – bu...?
43. Sezgilar tasnifini aniqlang?
44. Adaptatsiya – bu...?
45. Qorni ochlikni, chanqashni sezish qaysi sezgi turiga oid?
46. Sezgi qanday jarayon?
47. Analizator – bu...?
48. Idrok ta'rifini aniqlang?
49. Sezgi a'zolarimizga bevosita ta'sir etib turib, ongimizda bir butun holda aks etishiga... deyiladi?
50. Gallyutsinatsiya - bu ...?
51. Yo'q narsalarni idrok qilish bu?
52. Ilyuziya bu...?
53. Narsa va hodisalarni, uni ayni paytda idrok qilmay esga tushirish.....?
54. Ilgari idrok qilingan narsa va hodisalami takror idrok qilish natijasi?
55. O'tmishda idrok qilingan narsalarning his-tuyg'u, fikr va ish-harakatlarning ongimizda qayta tiklanishi..... deb ataladi?
56. Beixtiyor esda qoldirishda qaysi jarayon asosiy rol o'ynaydi?
57. Xotira jarayonini aniqlang?
58. Konformlilik bu...?
59. Faoliyat turlari?
60. Hissiyot bu -...?
61. Oliy hislarni aniqlang?
62. Axloqiy hislarga nimalar kiradi?
63. Idrok qanday psixik jarayon?
64. Psixik faolligiga ko'ra xotira turini aniqlang?
65. Faoliyat maqsadi ko'ra xotira turini aniqlang?
66. Ijodiy xayolning maxsus turi qanday nomlanadi?
67. Odam o'zini oldiga hech qanday maqsad qo'ymasdan irodani ishga solmasdan qandaydir o'z-o'ziga obraz va tasavvurlarni yaratishga.....aytiladi?
68. .... oldindan belgilangan maqsad asosida iroda kuchini ishga solib, muayyan obraz va tasavvurlarni yaratishga aytiladi?
69. Ijodiy xayolning tilakdagi kelajakka qaratilgan shakli bu .....?

70. Mazkur xayol turida voqelik aks ettiriladi, orzular amalga oshadi?
71. Amalga oshmaydigan xayol turi qanday nom bilan ataladi?
72. Tafakkur bu-?
73. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, uning yordami bilan biz narsa va hodisalarni fikran yoki amaliy va xususiyatlarni tahlil qilamiz?
74. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, biz narsa va hodisalarni analizda bo'lingan, ajratilgan ayrim qismlarini, bo'laklarini sintez yordami bilan fikran va amaliy ravishda birlashtirib, butun holiga keltiramiz?
75. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, bu operatsiya vositasi bilan ob'ektiv dunyodagi narsa va hodisalarni bir-biriga o'xshashligi va bir-biridan farqi aniqlanadi?
76. Narsa va hodisalarni belgi va xususiyatlari haqida tasdiqlab yoki inkor qilib aytilgan fikr.....deb ataladi?
77. Tafakkur turlarini aniqlang?
78. Tafakkurning sifati bu-?
79. Uzoq davom etadigan anchagina kuchli hissiy holatdir?
80. Uzoq davom qiladigan va barqaror bo'lgan emotsional holatdir?
81. Stress so'zining ma'nosi nima?
82. Jamiyatning axloqiy yuksalishi insoniyatning manfaatlarini va ideallarini ifodalaydi?
83. Odamning aqliy faoliyati bilan bog'liq bo'lmagan hislar?
84. Odamlar chiroyli narsani ko'rganlarida, shu narsalarni tasavur qilganlarida va ular to'g'risida fikr yuritganlarida ularda paydo boladigan ijobiy hislar bu...?
85. Kishining shunday faolligidirki, bunday faollik oldindan biror maqsad qo'yib va shu maqsadga erishish vositalarini oldindan belgilab, ongli ravishda zo'r berish natijasida voqe bo'ladi?
86. Temperament so'zining ma'nosi?
87. Temperament haqidagi dastlabki ta'limot kim tomonidan yaratilgan?
88. Shaxsning individual psixik xususiyatlariga nimalar kiradi?
89. Asab tizimining kuchli, muvozanatli inert (sustkash), og'ir vazmin tip qaysi temperamentga mos keladi?
90. Xolerik bu...?
91. Xarakter-bu...?
92. Keltirilgan olimlardan qaysi biri xarakterni inson yuz tuzilishiga qarab aniqlashni taklif etganlar?
93. Insonning o'zini xayolan suhbatdoshi o'ziga qo'yish orqali uning kechinmalari va hissiyotlarini tushunishga intilishi. Bunda insonning emosional muammosiga yondashishi tushuniladi?
94. Ikki yoki undan ortiq kishilar o'rtasidagi nutq -?
95. Inson yuz harakatlarining bir qismi bo'lib, u orqali insonning o'ylari, hatti-harakatlari, tasavurlari, xotiriashi, taajjubi va hokazolarda namoyon bo'ladi?
96. Inson tanasi yoki uning qismlari yordamida ifodalanadigan harakatlar tizimidir?
97. Qobiliyatlar nimada namoyon bo'ladi??
98. Biz uning bir narsadan ikkinchi boshqa bir narsaga, faoliyatning bir turidan boshqa turiga o'tishini tushunamiz?
99. Miya fikrlarimizni mahorat bilan boshqarib, inson organizmining beshta asosiy tuyg'ulari.....nazorat qiladi?

100. Xotira jarayonlari ko'rsatilgan qatorni toping?
101. Faoliyatda motiv qanday vazifani bajaradi ?
102. Odamning har xil yosh bosqichlarida psixik rivojlanishining xususiyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'i bu...?
103. Ta'limtarbiyaning psixologik qonuniyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'ibu ...?
104. "Biz bolalarni o'rgana olmasdan turib, tarbiyalay olmaymiz" ushbu fikr muallifi kim?
105. Yosh psixologiyasining predmeti?
106. Yosh psixologiyasi sohalari keltirilgan qator?
107. "Inson tarbiya predmeti sifatida" nomli asar muallifi?
108. E.Erikson bo'yicha 3davr nima deb nomlanadi?
109. Senzitiv davr bu....?
110. Yosh va pedagogik psixologiya fan sifatida qachon taraqqiy etib rivojlangan?
111. Tashkiliy metodlarni tarkibiy qismlari keltirilgan javobni toping?
112. Yosh psixologiyasining asosiy metodologik tamoyillari bu....?
113. E.G'. G'oziev bo'yicha yosh davrlari nechta turi ko'rsatilgan?
114. Yosh va pedagogik psixologiya fanini taraqqiy etishda o'zbekistonlik olimlar ko'rsatilgan qatorni toping.
115. .
116. Ontogenez bu...?
117. Prenatal davr qanday davr?
118. Ona qornida rivojlanishi nechta bosqichni o'z ichiga oladi?
119. Test metodi birinchi bor kim tamonidan nechanchi yilda fanga kiritilgan?
120. "Men", "o'zim" konsepsiyasi bolada qaysi yosh davrida vujudga keladi?
121. Ilk bolalik davri nech yoshlarni o'z ichiga oladi?
122. ~~Ilk bolalik davri, sinning asosiy faoliyatidir. Bu qaysi metod turi?~~
Inglizcha bolalik davri, sinning asosiy faoliyatidir. Bu qaysi metod turi?
123. Maktabgacha yosh davri nech yoshlarni o'z ichiga oladi?
124. Maktabgacha yosh davri nech bosqichni o'z ichiga oladi?
125. Maktabgacha yosh davrining asosiy faoliyati bu...?
126. Maktabgacha yosh davrining asosiy xususiyati bu....?
127. Bolaning o'yin jarayoni va uni tashkil qilishda tajriba, bilim va ko'nikmalardan ijodiy foydalanishi....
128. Ijodiy o'yin turlari ko'rsatilgan qatorni toping?
129. Maktabgacha yoshidagi bolalar diqqatini qaysi turi rivojlangan bo'ladi?
130. Bolalardagi predmetni idrok qilish necha oydan boshlanadi?
131. Bolaning qaysi faoliyatida aqliy harakatlari tarkib topa boshlaydi?
132. Bolaning shaxsi va shaxsiy xislatlari qaysi davrda rivojlanadi?
133. Kichik maktab yoshi davriga necha yoshgacha bo'lgan davr kiradi?
134. Kichik maktab yoshida o'quv jarayonida asosan o'qituvchilar nimani talab qiladi?
135. Kichik maktab yosh davrining asosiy faoliyat turi?
136. Kichik maktab yosh davrining asosiy xususiyati?
137. Bolaning psixik faoliyatni *rejalashtirish, boshqarish, nazorat qilish kabi* murakkab shakllariga javob beradigan maxsus bo'limlari necha yoshda to'liq rivojlanadi?

138. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi faolligining nech xil ko'rinishi mavjud?
139. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi Jismoniy faolligi bu...?
140. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi Psixik faolligi bu...?
141. Kichik maktab yoshi davrida qanday xotira rivojlanadi?
142. Kichik maktab yoshidagi bolalarni tafakkuri, nutqi, uning qaysi psixologik jarayon bilan rivojlanadi?
143. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda qanday ko'nikmalar vujudga keladi?
144. 6- 7 yoshdagi normal rivojlanayotgan bola o'z nutqida nechtagacha so'z boyligidan foydalanadi?
145. Bu metod ijtimoiy psixologiya metodi bo'lib qo'yilgan savollarga javob olishga va buning natijasida ma'lumot olishga mo'ljallangan metoddur. Qaysi metod haqida gap boryapti?
146. "Akseleratsiya" so'zining ma'nosi nima?
147. Empirik metod nimaga asoslanadi?
148. O'smirlik yoshida o'zaro munosabatlarning xususiyatlari va «tanglik» davrining kechishi nima bilan aniqlanadi?
149. O'smirlik yoshi necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
150. O'smirlik davri qanday psixologik ko'rinishlari bilan xarakterlanadi?
151. O'smirlik davrini " psixik rivojlanishdagi krizis » deb nomlagan olim?
152. O'smirlik davri necha bosqichga bo'linadi?
153. Xarakter aksentuatsiyasi tushunchasini fanga kim tomonidan olib kirilgan?
154. O'tish davrining inqirozi haqidagi nazariya asoschilari?
155. Qaysi davrda bolalikdan kattalik holatiga ko'chish jarayoni sodir bo'ladi?
156. Qaysi faoliyat o'smirda yuksak axloqiy xis tuyg'ularni vujudga keltiradi?
157. O'smirlik davrida xotira jarayonining qaysi turi rivojlanadi?
158. O'smirlik davrida men obrazlarining qaysi turlari shakllanadi?
159. O'smirlik davrining asosiy faoliyati bu...?
160. Ta'surotni qabul qilib oladigan retseptorlar hamda javob reaksiyasini qaytaruvchi organlar bilan bog'laydigan *sezuvchi nervlar bu...?*
161. Ilk o'spirinlik yoshi necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
162. Ilk o'spirinlik davrida shaxs motivatsion sohasining rivojlanishiga urg'u bergan olim?
163. Kim tomonidan 1920 yilda o'spirinlik haqida nazariyalar ko'pligi ta'kidlangan va 3ta yirik yo'nalishlarni ajratib ko'rsatgan?
164. Qaysi davr umumiy va maxsus layoqatlarning rivojlanishi bilan xarakterlanadi?
165. Qaysi davrda odamning fuqaro sifatida shakllanishi uning ijtimoiy jihatdan yetilishi o'z taqdirini o'zi hal qiladi, ijtimoiy hayotida faol ishtirok etish davri qaysi?
166. Pubertat bu..?
167. Dismorfofobiya bu..?
168. Yoshlik davri nechi yoshlarni o'z ichiga oladi?
169. Yoshlik davrining asosiy faoliyat turi...?
170. Sezgirlikning barqarorlashuvi necha yoshgacha davom etadi?

171. B.G. Ananov bo'yicha tadqiqot metodlari nech guruhga bo'linadi?
172. Bola taraqqiyotining ikki zonasini ajratib ko'rsatgan olim?
173. "Ong faoliyatda paydo bo'lib, faoliyatda shakillanadi" degan fikr muallifi bu...?
174. G.S. Abramova bo'yicha yosh davrlari nechta turi ko'rsatilgan?
175. .... yani uzluksiz metodi yordamida subektiv omillarning o'ziga xosligini, ijtimoiy muxitning sinaluvchiga tasiri o'rganiladi bu qaysi metod turi?
176. Elkonin harakatli o'yinlarning foydalari, mazmuni, o'zaro bog'liqligidan kelib chiqib ularni necha guruhga ajratgan?
177. Freydzizm yo'nalishiga kim asos solgan?
178. Inson yoshiga qarab sezgirlikning barqarorlashuvi 2550 yoshgacha davom etishligini aniqlagan olim bu...?
179. Anketa metodi qanday usulda o'tkaziladi va nechta guruhga bo'linadi?
180. Pubertat (jinsiy yetilish) davri necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
181. Yosh davrlari to'g'ri tasniflangan qatorni aniqlang?
182. Kichik yoshdagi o'quvchilarni xotirasi kattalarning xotirasidan...?
183. Maktabgacha davrdagi bolalarda qanday psixik jarayon rivojlanadi?
184. Nechanchi sinfdan boshlab o'qishga qiziqish differensiyalashadi?
185. Normal bola necha oydan yura boshlaydi?
186. O'quv jarayoni ko'proq qaysi sinf o'quvchilarini o'ziga jalb qiladi?
187. O'sish nima?
188. Obrazli xotira qaysi davrda kuchli rivojlanadi?
189. Bola shaxsida qaysi bilish jarayoni orqali bolada yozma nutq paydo bo'ladi?
190. Qaysi davr bolaning nutq va nutq faoliyati to'g'ri maqsadga muvofiq rivojlanishi bosqichi hisoblanadi?
191. Yetuklik davrining birinchi bosqichi qaysi yosh oralig'ini qamrab oladi?
192. Yetuklik davrida shaxs faoliyatining asosiy xususiyati nima?
193. Yetuk shaxsda javobgarlik hissi qanday kengayadi?
194. Yetuklik davrida "o'ziga hisob berish" nimani anglatadi?
195. 33–35 yoshlarda kuzatiladigan muhim psixologik o'zgarish nima bilan bog'liq?
196. Yetuklik davrida faoliyat samaradorligi asosan nimaga tayanadi?
197. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichi qaysi yoshlarni qamrab oladi?
198. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida mehnatga munosabat qanday o'zgaradi?
199. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida hayot tajribasi nimani ta'minlaydi?
200. Yetuklik davrida "Men" obrazi nechta asosiy ko'rinishda namoyon bo'ladi?
201. Retrospektiv "Men" nimani ifodalaydi?
202. Yetuklik davrida o'zini anglashning bosh mezonini nima?

“ Umumiy psixologiya ” fani bo'yicha o'quv adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar raqami
1.	Z.T.Nishonova, N.G'.Kamilova, D. U.Abdullayeva, M.X.Xolnazarova.	Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya.	Toshkent. 2017	88.4	y/k 40406/1
2.	Ivanov I., Zufarova M.	Umumiy psixologiya.	O'z.FMJ, 2008	88.3 1-98	Y- 6858/100
3.	Xaydarov F.I., Xalilova N.	Umumiy Psixologiya	/darslik/ Toshkent – “Innovatsiya - ziyo” - 2021	88 3 ya73	922257/1
4.	Yugay A.X., Mirashirova N.A	Общая Психология	T., Fan va texnika markazi, 2012.	88.3 Ю 15	Y-7586/8
5.	Jalilova S.	Taraqqiyot psixologiyasi va differensial psixologiya	Darslik. Innovatsiya 2020	88.83	322451- 322455
6.	Do'stmuxamedova Sh. A NishonovaZ.T., JalilovaS.X., Sh.K.Karimova., Sh.T. Alimbaeva	Yosh va pedagogik psixologiya	T. TDPU, 2013 .	88.574 Ë 83	Y-7586/8
7.	O.Tolipova	Umumiy psixologiya	“Ilm va fan” nashryoti 2023.	88.4	88.3ya-ua- 722
8.	D. Saliyeva	Ontogenez psixologiyasi	“Farg'ona” nashryoti 2024	88.2 Ya73	y/k1155/1- 30

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Maxsudova M.A. Muloqot psixologiyasi. T., 2006
2. Nishanova Z, Psixik taraqqiyot diagnostikasi. T., TDPU, 2004
3. Nishonova Z.T., Tulyaganova S.T., Ubayduilaev A.X. "O'smirlik davrida o'quvchi holatining namoyon bo'lishi".T.TDPU, 2009.
4. G'oziev E.G'. Ontogenez psixologiyasi .-T.: Noshir. 2010. 359 b.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.childpsv.ru
2. www.edu.uz
3. www.flogiston.ru
4. www.pedagog.uz
5. www.psychology.uz
6. www.psychology.net.ru
7. www.psvcatalog.ru
8. www.psychology.net.ru
9. www.tdpu.uz

**60112700-Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) ta'lim yo'nalishi
bitiruvchi kurs talabalari uchun maxsus (majburiy) fanlardan yakuniy davlat
attestatsiyasini test shaklida o'tkazish tartibi va baholash mezonlari**

Yakuniy davlat attestatsiyasi test shaklida o'tkaziladi. Oligofrenopedagogika fanidan jami 30 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 30 ball beriladi. Oligofrenopsixologiya fanidan jami 30 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 30 ball beriladi. Umumiy pedagogika fanidan jami 20 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi. Umumiy psixologiya fanidan jami 20 ta savol bo'lib har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi.

Yakuniy davlat attestatsiyasi o'tkazish uchun har bir savolga bir daqiqa (misol va masalalar qatnashgan savollar uchun ikki daqiqa) vaqt beriladi.

Talabalarning yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari quyidagi baholash jadvali asosida amalga oshiriladi:

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi baholar e'lon qilingan kundan e'tiboran 24 soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

EDU-DEPARTMENT.KOKANDSU.UZ tizimi orqali ERI bilan tasdiqlangan

Qo'qon davlat universiteti

Hujjat kodi: YADA0028

Kafedra mudirlari tasdig'i

Kafedra mudiri
(Maxsus pedagogika)

Tasdiqlangan

XAYITOV LAZIZBEK RUSTAMJON
O'G'LI

2026-03-19 08:38:02

S/N: 78A73FB1

Dekanat va Boshqarma tasdig'i

Fakultet dekani

Tasdiqlangan

ERKABAYEVA NIGORA SHERMATOVNA

2026-03-23 06:53:50

S/N: 78EDA6F3

O'quv-uslubiy boshqarma

Tasdiqlangan

BARATBAYEV BEKZOD BATIROVICH

2025-10-29 10:04:43

S/N: 78E806EB